

## השוואת פרק שני חולין

(א) נ"א כאכול. רש"ל,  
(ב) נע"י מוס' שבת יד. ד"ה  
רבי יהושע], (ג) [פרה פ"ח  
מ"ז פסחים י: ד] (ד) [שייך  
עוד לדף לג: ה] (ה) [נע"כ  
שייך לשם], (ו) [ז"ל כאכול.  
רש"ל, (ז) עיין רש"א, (ח) ז"ל  
באין דורשין, (ט) מן "והאי  
מהדרי ליה" עד "מרביה"  
ליתא בס"א,

לא. דבטלה דעמו ואין שם טהרה הקדש נתפסת עליהם אבל בטהרה תרומה<sup>א</sup> נתפסין אלמא מתנימין דלא כרבי יהושע אבל כר"א אחאי דהא קתם קאמר שליש שליש אפילו בחולין שנעשו על טהרה הקדשה<sup>ב</sup> :

**דקמיני בשר.** מתנימין בצבאר חולין קאי ובשלמא פירות חולין אדם מתפסין בטהרה תרומה כדו שיהא

(ח) רש"י ד"ה חלל וכו'  
מאובלילין: (ז) תוס' ד"ה  
שני וכו' שדי לפיו משקין  
דתרומה מ"מ אי לאו:

כל המוסל בתרומה. לו  
היו ימיו ימיו ימיו ימיו ימיו  
השט (ג'): כל שמו  
שער דבר שגור עולם  
מרת שיים לפסול לו  
התרומה, ממשא משקין.  
אפילו מוקין, הדיח  
תחלה חרץ משובל וכו' הורה  
שפסול לתרומה מן התורה  
וארית המבחן אור ו"מ"  
וקראתו המבחן דריה לו  
גזר דין לעשות משקן  
מחלה, דברי מורה  
זכרון חוקו, עולם  
דמשקן לקבל  
שומא, וזה הלא עולם  
שמקבלן וטומאה שאלו  
בכחה, גזר עליהן מדר  
הרבה שיש כעס ממך  
לשומן (פסחים ד:).

**א** אבל כשהתחלת תרומה יכלו להחפץן ותתפסין: ומתחת להמא מתינן כן: עד שיהיו הדבור נרשם עליו ונ"ב שלא נמצא בס"י: **ב** אמר עולא חבירא דמתנין כדאמרינן דקתינן שני עושה שלישי בחולין: **ג** דאילו המאכל מקבל טומאה ממכביצה אוכלין: **ד** ואמרינן כפי בתרא דיומא אוכל הנאכל: **ה** ולעולם אשמינן דיש שלישי בחולין שנעשו על שבת תרומה:

**ואוכל** עד ראב"ל חצי פרס.  
אע"ג דמפרט ר"ת דצ"ח

337 גורו ענן מדרס המוכר 337  
 שיהא עומא מ"מ מייתא ראהי מפסול  
 גוייה שהיה מתחלה בחצי פרס:  
**זומאה** משיעורין לא גמרינן.

וְשִׁלְיִשִּׁי אֵלָא אֲפִילוּ תְרוּמָה נְמִי אֵית בְּהוּ הַבֵּר בֵּר חֲנָה הִיא אֲר' יוֹחָנָן מֵאִי אֶהְדְּרִי לְהֶדְרִי אָמַר לוֹ ר"א כָּל חֲמוּר מִן הָאוֹכֵל בֵּר בַּחוּץ לֹא מִטְמֵא גִידִים אֲבִית הַבְּלִיעָה וְכֵן אֲבִיל (בְּמִשְׁכָּל) וְכֵן תִּימָה הִרִי מִזִּינוּ נִצֵּלָה זֵהֶמָה דְּמִטְמָאָה וְאוֹכְלָה טְהוֹר אֲלֵמָּה מֵאֹכֵל חֲמוּר מִן הָאוֹכֵל: **שְׁנִי** שְׁנִי שְׁנִי לָמָּה. דַּע"ג דְּלִיכָא לְמִיגוֹר דְּזֵהִי דְּלִיכָא אֲוֹכְלִין טְמֵאִין שְׂדֵי לְפָנֵי מִשְׁקִין (ב) דַּמְשַׁע מִ"מ אִי לֹא דַּשְׁכַּחְתָּ זַעֲלֵמָה שְׂדֵי דַּעֲדִיז שְׂדֵי לִית לָן לְמִיגוֹר דְּלֹא לָהּ מִלָּי דְּבִצְקָן חוֹרֵב וְלִיטְוֵלָא: **מְצִינּוּ** שְׁנֵי עוֹשֶׂה שְׁנֵי ע"י מִשְׁקִין: וְאִ"ת וְאִמָּאִי לֹא קָאֻמֵּר

ע"י ספר דלמרינן כפ"ק דשבת (דף יד.) דהוי מ"ח דבר וידיים הצלות מחמת ספר נמי פוסלות הרומה כדלמך ההם וי"ל דלא צעי לאמריי אלא ממאכל דעביד מאכל אחר שני דומיא דמאכל דעביד אדם שני ועוד דהא דספר עביד ידים שניות וגם פוסלות את התרומה לאו משום טומאה אלא משום חומרא:

**משקין** תחלה נמי הוו ברתנא וכו'. לא צא להקשות שכתבו יעשה האדם ראשון למה יש לו להיות ראשון אלא רצה לומר דהא דעביד שני היינו דווקא ע"י משקין שהן תחלה ול"ג מה שכתוב בספרים משקין דעולוים לקבל טומאה דמ"מ לא אמרתי כו'. י"מ כי מהכא דייק דחזריא סבדי

הוא ראשון: **דחידוש הוא**. שאין לו טומאה בגלוי וכשהיא צבית מטמאות בגלוי ואין מטמאות צבית הסתרים הלכך גזרת הכתוב **מן האוכלו דאילו המאכל** טקיבל טומאה כצביה (א) אוכלין טמאין יס' בדתנן בעירובין (דף פב:) וחצי חציה לפסול את הגוייה והן ב' יא' ולאו משום חומרת וקולא אלל דטמא דצביה כן שיער אכול הנאכל צבא אחת ושערו חכמים איה צבית בעצמה מחזיק יותר יי'. והנאכל למד טומאה ששעורין לעשות מאכל חמור מן האוכל ח' שני שני למה: **אמר לו מצינו**. שאוכל שני עושה את חברו שני: **סקין תחלה** דקדמי ואזיל כל הפוסל את התרומה מטמא משקין ה' **דשני עושה שני** בשום דרכא מחמירין בני אדם האוכלו למהו יי' צבית למיעבדיה האכלי אדם כי היכי דמסקה נעשה ראשון. ורבי קבל טומאה אכל מן האוכל לייף: **חזן מן הטבול יוס**. דליקלאש **אני לא אכרתי** האוכל אורל שלישי נעשה שני: **אלל** דאורל

על כהנא לעיל [ג:] וכיון דעל טהרת תרומה נעשו עבדי לאוכלו  
 (ח) בחומר בקדש (מגילה דף יח:) בגדי אוכלי תרומה מדרס לקדש  
 לגבי תרומה מטמאין ואפילו בחולין דהא טומאה לאורייסתא היא  
 פסירה וחיישין שמה יסבה עליהן אשמו ודה הי"ז שלישי דתהומה  
 ה שני ע"י משקין. מדקאמר רבה בר רב חנה דלאתביה ר"א לרבי  
 במילתיה דרבי יהושע נעשו על טהרת תרומה ה"ק אבלו  
 במרתא דקוקא קאמר ולא רבותא אלף טעמא היכי למילתיה ואמר  
 ומשום דטהרתה טומאה היא אכל הקדש ולעולם שלישי בחולין  
 והא אשמועינן רבי יהושע טעמיה. ועולא דאמר לעיל דרבי יהושע  
 י במילתיה דרבי יהושע בחולין שנעשו על טהרת תרומה טעמא  
 נפשו שני לקדש משום דטהרתה טומאה היא אכל הקדש אבל לא  
 תרומה וכ"ש בנעשין על טהרת הקדש והאי מהדרי ליה לא שמיע ליה  
 נפשו ליה מרביהי א"נ ס"ל לעולא דהאי אף אני לא אחרתא וצ"ן דברים  
 משום דטהרת שניהם צ"ן נעשין על טהרת תרומה וצ"ן בנעשין על  
 משום על טהרת תרומה צ"ן אשמועינן דלפולין דהני איכא שלישי:

וְיָחִי אוֹכֵל רֶאשׁוֹן שְׁנִי וּשְׁלִישִׁי  
 י"ב מ"ג וְנֶאֱמָרוּ אוֹכֵל חוּלִין  
 בְּחוּלִין אֵתָּה מוֹנֵלוּ בְּחוּלִין  
 וְיוֹמָה אֵין עַל טַהֲרָם הַקֹּדֶשׁ

בְּחוּלִין שִׁנְעֵשׂוּ עַל טַהֲרַת תְּרוּמָה וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ  
 אָמַר ס"ד דִּקְתָּנִי בִּשְׂר דָּאִי בְּתִרְוּמָה בִּשְׂר מִי  
 אִיכָא אֵלָא מֵאִי בִּקְדָשִׁים חִיָּה בִּקְדָשִׁים מִי  
 אִיכָא בִּשְׂר בְּשִׂשְׁר מִיחֻלָּף בִּשְׂר בְּפִירִי לֹא  
 מִיחֻלָּף אָמַר עוֹלָא חֲבֵרְיָא אִמְרִין בְּחוּלִין  
 שִׁנְעֵשׂוּ עַל טַהֲרַת הַקֹּדֶשׁ וְדִלָּא כְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ  
 וְאֵנָּה אִמְיָנָא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הֵיא וְלֹא מִיבִיעֵיא  
 קָאמַר לֹא מִיבִיעֵיא חוּלִין שִׁנְעֵשׂוּ עַל טַהֲרַת  
 קֹדֶשׁ דְּחִמְרִי דְּאִית בְּהוּ שְׁלִישִׁי אֵלָא אִפִּילוּ  
 חוּלִין שִׁנְעֵשׂוּ עַל טַהֲרַת תְּרוּמָה נִמְי אִית בְּהוּ  
 שְׁלִישִׁי מֵאֵן חֲבֵרְיָא רַבֵּה בֵּר בֵּר חֲנָה הֵיא  
 דְּאָמַר רַבֵּה בֵּר בֵּר חֲנָה א"ר יוֹחָנָן מֵאִי אַהֲדָרִי  
 רַבִּי אֲלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לְהִדְדִּי אָמַר לוֹ ר"א  
 לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מִצִּינוּ אוֹכֵל חֲמוּר מִן הָאוּכֵל  
 דְּאִילוּ נִבְלַת עוֹף טְהוֹר בְּחוּץ לֹא מִטְמֵא  
 וְאִילוּ אוֹכְלָה מִטְמֵא בְּגָדִים אֲבִית הַבְּלִיעָה  
 וְאֵנוּ הֵיאךְ לֹא נַעֲשֶׂה אוֹכֵל <sup>6</sup> כְּמֵאכֵל וְרַבִּי  
 יְהוֹשֻׁעַ מִנְּבִלַת עוֹף טְהוֹר לֹא גִמְרִין דְּחִידוּשׁ  
 הוּא אֵלָא מִצִּינוּ שֶׁהֵמָּאכֵל חֲמוּר מִן הָאוּכֵל  
 דְּאִילוּ מֵאֵכֵל בְּכַבְיָצָה אוֹכֵל עַד דְּאֵכֵל  
 כְּחַצִּי פֶרֶס וְאֵנוּ הֵיאךְ נַעֲשֶׂה אוֹכֵל כְּמֵאכֵל  
 וְר"א טוֹמָאָה מְשִׁיעֻרִין לֹא גִמְרִין עוֹד  
 לְדִבְרִיךְ שֶׁאֵתָּה אָמַר עַל רִאשׁוֹן שְׁנִי יִפֹּה אֵתָּה  
 אָמַר שְׁנִי שְׁנִי לָמָּה אָמַר לוֹ <sup>7</sup> מִצִּינוּ שֶׁהֵשִׁי  
 עוֹשֶׂה שְׁנִי ע"י מִשְׁקֵין אָמַר לוֹ וְהָא מִשְׁקֵין נִמְי  
 תַּחֲלָה הוּוּ דִּתְנִי <sup>8</sup> "כֹּל הַפּוֹסֵל בְּתִרְוּמָה  
 מִטְמֵא מִשְׁקֵין לְהוּיָת תַּחֲלָה בְּחוּץ מִטְבּוֹל  
 יוֹם וְעוֹד שְׁלִישִׁי שְׁנִי לָמָּה אָמַר לוֹ אָף  
 אֲנִי לֹא אִמְרִיתִי אֵלָא בְּתִרְוּמָה <sup>9</sup> שֶׁהִתְרַתָּה

טוֹמָאָה

נקט רבי יהושע חולין שנעשו על טהרת תרומה: מה אהדרי רבי אליעזר ורבי יהושע להדדי. מה השיבו זה לזה איש על דברי חבירו: מלינו שהאוכל חמור מן האוכל. האדם האוכל המאכל חמור מן

המאכל: היאך לא נעשה אוכל כמאכל. דהאוכל אוכל ראשון  
הסתרים היא מטמאה האדם עד שהוא מטמא בגדיה וכל שאר טומ  
היא ואין למדין הימנה ור"א סבר לנדרין: אלא מלוי שהמאכל חמו  
שנגעו בו: ואדם האוכל אוכלין טמאין אינו טמא אלא"כ אבל חגי  
יזניים: טומאה משיעורין לא גמרינן. דשיעורין מילתא באפני נפשיה  
בו הכתוב מכל האוכל אשר יאכל ואמרין דפ"ט דיומא (דף  
מציאת תרגומא ופסול גוייה בכתלי פרה הכי תקון רבנן: ועוד לה  
מה שאתה אומר האוכל האוכל אוכל ראשון נעשה שני יפה אתה אומר  
ע"י משקין. אם נגע אוכל שני באוכל שהמסקה טופח עליו נעשו  
להיות תחלה וחזר המסקה ועשה האוכל שני וכיון דאשכחן ע"י מש  
כותיה דלכילה חמירא ממגע: וא"ל ר"א אי ממסקה ילפינן תחלה  
הושע לא ילפינן מן המסקה דהתא חומרא דמשקין הוא שגולין  
טומאה מיניה ואש"ג דפסיל תרומה לא עבד משקה ראשון:  
של תרומה כלומר בחולין שנעשו על טהרת תרומה ודלמא רבי י  
שני: מפני שטהרתה של תרומה טומאה היא אלל הקדש. כדאמר  
אלמא אין שמירת תרומה חשיבא שמירה אלל הקדש דהא מדרסו  
והאוכל תרומה נשמר הוא מן ההמסך ואפ"ה לגבי קדש לא חשיב  
לגבי קדש מספקין ליה בשני הלכך האוכל שני לקדש שמיזני שני ע  
הושע שלישי שני למה ואמר ר"א חגי לא אמרתי כו' ש"מ דהא דקרא  
חולין יז שלישי נעשה על טהרת תרומה ועל קמח ר"א חגי לא  
באחו חולין הוא נעשה שני לקדש בחולין שנעשו על טהרת תרומות  
שנעשו על טהרת הקדש איכא מאי קא מותבי ליה ר"א שלישי שני ל  
בחולין שנעשו על טהרת הקדש נמי איז ליה שלישי סבר דהא דמ  
הוא דהיב למילתיה דבחולין דטהרת תרומה הוא דלמרינן נעשה  
בחולין דטהרת הקדש ולעולם אשמועינן דיש שלישי איזנעשין על סתמ  
דאינו לא בזמנה ולא בצרייתא מה שחשיבו ליה ולא אלל רבה דר כהנא  
מעולם דלדרי יוהשע בתרייהו קאמר דנעשה גופו שני לקדש וטעמ  
טהרת הקדש טומאה היא אלל הקדש והאי דקמיה לגילי בחולין ש  
טהרת הקדש

**פח** א מ"י פ"ח מהל' אבות הטומאה הל' י פ"י הל"ד והל"י ופ"ן הלכה ה:

**פח** ב מ"י שס פ"י הל"ג:

**צ** ג מ"י שס פ"א הל"ב:

הקדש בידים מסואבות:  
לוקמה בחולין שנעשו על  
טהרת תרומה כו'. כלומר  
לוקמה מתניתין דאין  
נאכלין בידים מסואבות  
בחולין שנעשו על טהרת  
תרומה ור' יהושע כלומר  
דהא מודי בחולין שנעשו  
על טהרת תרומה דאית

[illegible]